

DİĞER ÖZEL DOSYALAR

ŞİRKET HİSSELERİNİ VEYA MÜDÜRLÜK SIFATINI NOTER SÖZLEŞMESİ İLE DEVREDEN ANCAK BU DURUMU TİCARET SİCİLİNE TESCİL EDİLMİYENLERDEN DEFTER VE BELGELERİ İBRAZ ETMESİ İSTENE BİLİR Mİ?

ÖZEL DOSYA NO:12

Uygulamada son zamanlarda tartışılan konulardan birisi de şirket hisselerini noter satış sözleşmesi ile devreden, bu durumu ticaret sicilinde tescil etmeyen ortakları, denetim elemanları tarafından defter ve belge ibraz yazısı ile ortak oldukları döneme ilişkin defter ve belgelerin istenip istenemeyeceğidir.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Genel Kurulunun bir kararına göre (31.3.1995 tarih Esas : 1995/21, Karar: 1995/116) “tescil ve ilan edilmiş hususlardaki değişikliklerin de tescil ve ilan edilmesi kuralı, bu işlemlerin geçerlik şartı olarak değil, iyi niyetli üçüncü kişilerin korunması amacıyla öngörülmüştür. Bu bağlamda, yönetim kurulu üyeliği her hangi bir nedenle sona eren kişinin üyelikten ayrılışı ticaret siciline tescil ve ilan edilmezse, şirket borçlarından iyi niyetli üçüncü kişilere karşı sorumluluğu devam eder. Ancak yönetim kurulundan fiilen ayrılmakla, şirketin vergi ödevlerinin yerine getirilmesi konusunda üyenin Vergi Usul Kanunu’nun 10. maddesi uyarınca şirketten alınamayan vergi ve buna bağlı alacaklardan sorumlu tutulması hukuka aykırıdır.”

Konuya ilişkin olarak verilen bir muktezada (25.5.2004 tarih ve B.07.4.DEF.0.16.11/VUK:190-04-51 sayılı) “ hisse devirleri ile müdür değişikliğine ilişkin kararların noterden onaylı olmasına rağmen Ticaret Siciline tescil edilmediği hususlarının tespit edilmesi üzerine, hisselerinin tamamı ile şirket müdürlüğünü devretmiş ortağın haricinde hiçbir ortak yetkilisine ulaşılamayan şirkete ait inceleme ile ilgili tutanağın ....’a imzalatılıp imzalatılamayacağı hususunda tereddüte düşülmesi üzerine; .....’nın hisselerini noter hisse devir sözleşmesi ile devretmesi nedeniyle, ...’nın şirketi temsil yetkisi kalmadığından inceleme ile ilgili tutanakların adı geçene imzalatırılması ve tebligatların kendisine yapılması kanunen mümkün değildir.” görüşü benimsenmiştir.

Yargı ve idarenin bu görüşlerini dikkate alarak şu saptamayı yapmak mümkündür. Noter satış sözleşmesi ile hisselerini devreden ortağın, şüphesiz ki iyi niyetli üçüncü kişilere karşı sorumluluğu veya fiilen ve hukuken ortak olduğu döneme ilişkin vergisel sorumluluğu devam etmektedir. Ancak belirtildiği gibi, tescil bir geçerlik şartı olmadığından, fiili duruma bakmak zorunluluğu vardır. Fiili durum da noter satış sözleşmesi ile hisselerini devreden ortaktan, denetim elemanları tarafından defter ve belgenin istenemeyecek olmasıdır. Çünkü hisselerini noter satış senedi ile devreden ortağın yukarıda verdiğimiz görüşler çerçevesinde ve “tüzel kişiliğin devamı esası” prensibi gereğince defter ve belgeyi ibraz etme durumunda olmadığı aşikardır. Bu durumda defter ve belgenin ibrazı yükümlülüğünün hisseleri noter satış sözleşmesi ile devir alan yeni ortakların olduğu görüşünderiz.